

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **R. F. K.**

skazanego z art. 282 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 kwietnia 2019 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k. kasacji obrońcy skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 24 października 2018 r., sygn. akt II Ka [...], utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 11 grudnia 2017 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego R. F. K. z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w M., sygn. akt II K [...], uznał R. F. K. winnym popełnienia czynów: z art. 282 kk w zb. z art. 189 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za ten czyn wymierzył mu karę 6 lat pozbawienia wolności, oraz z art. art. 156 § 1 pkt 2 kk i za ten czyn wymierzył mu karę 8 lat pozbawienia wolności. Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego karę łączną 12 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji obrońców Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 24 października 2018 r., sygn. akt II Ka [...], utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Od wyroku Sądu Okręgowego kasację wywiódł obrońca skazanego, który zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu rażącą obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie:

- „1. obrazę przepisów art. 170 § 1 pkt 5 w zw. z art. 458 k.p.k. w z w. z art. 452 § 2 k.p.k. w wyniku oddalenia wniosku dowodowego o dołączenie do akt niniejszej sprawy akt postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w H. pod sygnaturą [...], którego przeprowadzenie mogło prowadzić do całkowicie odmiennych ustaleń co do sprawstwa oskarżonego, jak również charakteru obrażeń poniesionych przez M. P., w sytuacji, gdy oddalony wniosek dowodowy nie zmierzał w sposób oczywisty do przedłużenia postępowania, lecz dotyczył niezwykle istotnych okoliczności i winien być przeprowadzony z urzędu, przy czym podstawą oddalenia wniosku nie może być powołana przez Sąd Okręgowy okoliczność, że informacja na temat tego dowodu od 2001 r. znajduje się w aktach sprawy;
2. obrazę przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 167 k.p.k. i art 169 § 2 k.p.k. w zw. z art 366 k.p.k. na skutek zaniechania należytego rozpoznania zarzutu apelacji, w którym obrońca zarzucił zaniechanie przeprowadzenia z urzędu przez Sąd Rejonowy czynności dowodowych zmierzających do dołączenia akt postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w H. pod sygn. akt. [...], w których znajdowały się m. in. zeznania M. P. wskazujące na sprawstwo innej osoby, niż oskarżony, jak również dokumentacja medyczna mogąca wskazywać na inny charakter obrażeń jakich doznał pokrzywdzony od tych ustalonych w wyroku przez Sąd I instancji;
3. naruszenie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2, 3 i 4 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k., polegające na zaaprobowaniu decyzji Sądu I instancji w przedmiocie oddalenia wniosków dowodowych:
- a) w przedmiocie dopuszczenia dowodu z uzupełniającej opinii o stanie zdrowia M. P., w sytuacji, gdy wydając poprzednią opinię biegły nie zbadał pokrzywdzonego, lecz oparł się wyłącznie na dostarczonej przez pokrzywdzonego dokumentacji niemieckiej, nieweryfikowanej na żadnym etapie postępowania;
- b) o ponowne przesłuchanie M. P. w związku z zeznaniami złożonymi przez świadka M. S.,

- c) o bezpośrednie przesłuchanie T. G. oraz T. D., w sytuacji, gdy sąd nie podjął praktycznie żadnych czynności w celu doręczenia wezwań tym świadkom;
w wyniku czego Sądy I i II instancji wydały orzeczenia na niepełnym materiale dowodowym;
4. naruszenie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., na skutek nierozważenia przez Sąd Okręgowy w S. wszystkich zarzutów zawartych w apelacji obrońcy i przedstawionych na ich poparcie okoliczności, jak również na skutek rozważenia części zarzutów w sposób sprzeczny z wymogami określonymi w przepisach art. 7 k.p.k. oraz 410 k.p.k., co doprowadziło do zaabsorbowania przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia szeregu uchybień, których dopuścił się Sąd Rejonowy w M. przy ustalaniu stanu faktycznego w zakresie sprawstwa R. K. w odniesieniu do obydwu przypisanych mu czynów.”

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia i wyroku Sądu Rejonowego w M. oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, alternatywnie o uchylenie wyroku Sadu Okręgowego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu apelacyjnym.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Okręgowej w S. wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Obrońca skazanego złożył replikę na odpowiedź na kasację, wnosząc o nieuwzględnienie stanowiska zawartego w odpowiedzi na kasację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że w przedmiotowej sprawie kasacja obrońcy skazanego w zasadniczej części stanowi powtórzenie zarzutów apelacyjnych. W istocie rzeczy skierowana została przeciwko wyrokowi Sądu I instancji, wbrew art. 519 k.p.k. i art. 523 § 1 k.p.k., nakazującym skierowanie zarzutów nadzwyczajnego środka zaskarżenia do orzeczenia sądu odwoławczego i ograniczającym jego ramy do uchybień z art. 439 k.p.k. oraz innych rażących naruszeń prawa. Wniesiona skarga kasacyjna zmierzała tymczasem do podważenia prawidłowości dokonanej przez Sąd I instancji i zaakceptowanej

przez Sąd odwoławczy oceny materiału dowodowego oraz poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Przypomnieć jednak należy, że postępowanie kasacyjne nie może stanowić powtórzenia postępowania apelacyjnego i nie jest swego rodzaju trzecią instancją, mającą służyć kolejnemu weryfikowaniu poprawności zapadłych orzeczeń w sądach pierwszej i drugiej instancji. W ocenie Sądu Najwyższego kontrola odwoławcza przeprowadzona przez Sąd Okręgowy spełniała wymogi art. 433 § 2 k.p.k. z zw. z art. 457 § 3 k.p.k., albowiem była przeprowadzona rzetelnie i poprawnie. Sąd Odwoławczy rozważył należycie wszystkie zarzuty zawarte w apelacji i dał temu wyraz w pisemnym uzasadnieniu swojego wyroku.

Badając zarzuty zredagowane w pkt 1 i 2 kasacji zauważyć należy, że dotyczą one w istocie tożsamego zagadnienia, tj. niesłusznego zdaniem skarżącego zaniechania przeprowadzenia przez Sądy obu instancji dowodu z akt postępowania przygotowawczego prowadzonego przez prokuraturę w H. na terenie Republiki Federalnej Niemiec, oznaczonego sygnaturą [...], zarówno na etapie postępowania przez sądem I instancji (co miało być podstawą sformułowania zarzutu apelacyjnego), jak również przez Sąd odwoławczy, a co z kolei było podstawą zarzuty kasacyjnego. Oceniając te zarzuty uznać je należy za zarzuty bezpodstawne. Sąd II instancji oddalił co prawda wniosek dowodowy w tym zakresie na podstawie art. 170 § 1 pkt. 5 k.p.k., jednakże swoje stanowisko wyczerpująco uzasadnił. Oczywistym jest, że wniosek dowodowy złożony na etapie postępowania odwoławczego apriorycznie nie musi być uznany za zmierzający do przedłużania procesu, jednakże w okolicznościach niniejszej sprawy, w której pismo będące asumptem do złożenia wniosku dowodowego przez obronę znajduje się w aktach sprawy od 2001 r. i pomimo istotnych, w ocenie skarżącego, informacji nie stało się podstawą żadnego wniosku dowodowego, to oczywistym jest, iż złożenie go na tym etapie procesu nie może być analizowane w oderwaniu od sytuacji procesowej i dowodowej. Taki stan rzeczy wynikał przede wszystkim z przeprowadzonych w toku postępowania dowodów, które po ich ocenie dały podstawy do rekonstrukcji przebiegu zdarzeń z udziałem skazanego, a która z kolei w wyniku kontroli apelacyjnej została zaaprobowana przez Sąd II instancji. Bezpośrednio trafność zarzutu sformułowanego w pkt 2 podważa treść pisemnych

motywów uzasadnienia Sądu II instancji (s. 12-13), z których wynika, że Sąd odwoławczy odniósł się do wskazywanego w apelacji pisma prokuratury w H. oraz informacji w nim zawartych, uznając że m.in. w świetle bezpośrednich zeznań M. P. złożonych 24 sierpnia 2017 r. przed Sądem I instancji ew. wątpliwości wynikające z wcześniejszych jego oświadczeń (dotyczące m.in. stopnia obrażeń twarzy oraz wskazywanej osoby sprawcy) zostały rozwiane.

Przechodząc do zarzutu z pkt 3 kasacji to także ten zarzut uznać należało za bezzasadny. Z treści kasacji wynika, że jej autor upatrywał rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w nienależytym rozważeniu przez Sąd Okręgowy niektórych zarzutów apelacji, przede wszystkim zaś akceptacji stanowiska Sądu I instancji w zakresie oddalenia wniosków dowodowych co do stanu zdrowia pokrzywdzonego, jego przesłuchania oraz przesłuchania dwóch innych świadków (T. G. i T. D.). Należy jednak podkreślić, że do naruszenia tego nie doszło, albowiem wbrew stanowisku skarżącego Sąd odwoławczy rozpoznając apelację wskazał powody, dla których powyższe zarzuty uznał za nietrafne, tak co do ponawiania przesłuchania pokrzywdzonego, jak też co do wiarygodności opinii biegłych w zakresie m.in. charakteru obrażeń doznanych przez M. P. oraz przesłuchania innych wskazanych świadków. Sąd odwoławczy zrealizował zatem w tym zakresie wymogi wynikające z art. 433 § 2 k.p.k. (zob. wyrok SN z dnia 14 lutego 2013 r., II KK 127/12). Uznać zatem należało, że rzeczywistym zamiarem wnoszącego kasację było wyłącznie zakwestionowanie prawidłowości decyzji Sądu I instancji w zakresie wskazanych wniosków dowodowych, a zaakceptowanej przez Sąd odwoławczy, co w kontekście podstaw i przesłanek kasacyjnych, uznać należało za oczywiście błędne stanowisko. W rozpoznawanej sprawie zarówno Sąd Rejonowy, jak i Sąd Okręgowy oceniły sporządzoną w sprawie opinię biegłego lekarza sądowego jako wiarygodną i zasługującą na pełną akceptację, a przy tym pełną, jasną, szczegółową i logiczną. Oba procedujące w sprawie Sądy nie dostrzegły ponadto sprzeczności w przedmiotowej opinii sądowo-lekarskiej, które uzasadniałyby potrzebę powołania nowych biegłych, co do okoliczności objętych przedmiotową opinią. W sytuacji, gdy opinia biegłego jest pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka nie spełnia oczekiwań uczestników postępowania,

nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., IV KK 178/13, LEX nr 1375229). Podważając opinię skarżący nie wyjaśnił na czym miałyby polegać niejasność czy niepełność opinii (co jest warunkiem koniecznym wydania opinii uzupełniającej), poza tym, że miała zostać wydana na podstawie dokumentacji doręczonej przez pokrzywdzonego. Dodać na marginesie należy, że Sąd I instancji ustosunkował się do ponownego przesłuchania M. P. w związku z zeznaniami M. S.. Wniosek w tym przedmiocie został oddalony przez Sąd I instancji na podstawie art. 170 §1 pkt 1 k.p.k. (k. 1799). Bezzasadne są również twierdzenia dotyczące niepodjęcia próby wezwania świadków i bezpośredniego ich przesłuchania, na co wskazują akta sprawy. Podsumowując tę część rozważań stwierdzić należało, że powyższy zarzut w swej istocie pod pozorem wadliwej kontroli instancyjnej atakuje wprost wyrok Sądu I instancji.

Także ostatni z zarzutów kasacji uznać należało za oczywiście bezzasadny. Wbrew twierdzeniom obrońcy skazanego Sąd Okręgowy stosując się do nakazu wyrażonego w art. 433 § 2 k.p.k., rozpoznał, a w uzasadnieniu orzeczenia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 457 § 3 k.p.k., wskazał powody, dla których uznał zarzuty podniesione w apelacji za niezasadne, w tym w zakresie dotyczącym oceny wiarygodności pokrzywdzonego T. C. i w tym zakresie skarżącego należy odesłać do lektury uzasadnienia.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy uznał zarzuty skarżącego za bezzasadne w stopniu oczywistym, przy czym zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego (art. 637a k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.).

a